

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/25/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200979
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012200979.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Márie Usačevovej a JUDr. Júlie Horskkej, v právnej veci žalobcu Ing. U. V., bytom vo A., M. ul. č. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Vierou Rubaninskou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Horná ul. č. 27, proti žalovanej Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 19. júla 2012, číslo 22693-8/2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. januára 2013, č.k. 24S/107/2012-49, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. januára 2013, č.k. 24S/107/2012-49, p o t v r d z u j e .

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 25. januára 2013, č.k. 24S/107/2012-49 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia z 19. júla 2012, číslo 22693-8/2012, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Zvolen (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) z 30. januára, číslo 681-35/2012-ZV, ktorým tento prvostupňový správny orgán rozhodol, že podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) žalobca má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu z 5. apríla 2005, v sume 81 455,90 € (2 453 940,- Sk), určenej podľa § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene zákona Národnej rady slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia“), z celkového počtu bodov, ktorým sa sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku z 11. júna 2007 a hodnoty jedného bodu.

V odôvodnení uviedol, že žalobca utrpel 5. apríla 2005 pracovný úraz, v dôsledku ktorého sa stal

invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 100%. Žalobca požiadal prvostupňový správny orgán o vyplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a v prílohe žiadosti predložil Lekársky posudok z 11. júna 2007, vypracovaný ošetrovateľom MUDr. F. I. o sťaženie spoločenského uplatnenia s bodovým hodnotením vo výške 9880 bodov. Opakovane bola vykonaná kontrola bodového hodnotenia lekárskeho posudku MUDr. F. I. posudkovými lekármi prvostupňového správneho orgánu i žalovanej s poukazom na § 153 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, ktorí zhodne ohodnotili sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu v dôsledku pracovného úrazu spolu vo výške 6540 bodov. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu v sume 81 455,90 € (2 453 940,- Sk) zodpovedá bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 6540 bodov (12,46 € za 1 bod) za položku č. 307 - poúrazová kvadruplégia: 2600 bodov, zvýšená na dvojnásobok: 5200 bodov, položku č. 304c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200% krčnej, stredne ťažké: 300 bodov, zvýšené na dvojnásobok: 600 bodov, položku č. 304c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200% hrudnej, stredne ťažké: 300 bodov, zvýšené na dvojnásobok: 600 bodov, položku č. 432c - rozsiahle plošné jazvy po poraneniach, popáleninách, omrzlinách a po operačných zákrokoch podľa lokalizácie 51-100 cm² povrchu tela: 70 bodov, zvýšené na dvojnásobok, spolu: 140 bodov.

Krajský súd ďalej uviedol, že medzi účastníkmi konania bolo sporné neakceptovanie položiek č. 256, 321b a 314. Žalovaný vo svojom rozhodnutí vychádzal zo záverov znaleckého posudku z 21. augusta 2009, ev. č. 913413, ktorý vypracovala MUDr. R. U., súdna znalkyňa v odbore: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológie, vo veci bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu pre účely odškodnenia pracovného úrazu z 5. apríla 2005. Podľa záverov uvedeného posudku vo veci bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen postupovala správne, keď uznala položku 307 - poúrazová kvadruplégia so zvýšením na dvojnásobok, položku 304c - obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice, stredne ťažké, so zvýšením na dvojnásobok, položku 304c - obmedzenie hybnosti hrudnej chrbtice, stredne ťažké, so zvýšením na dvojnásobok a neuznala položky 256, 321 a 314, pričom tak zo znaleckého posudku, ktorý je citovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ako aj zo samotného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovanej vyplývajú podrobné dôvody, pre ktoré predmetné položky neboli uznané. Žalovaná sa v odôvodnení rozhodnutia podrobne vysporiadala s rozpormi, ktoré vznikli medzi závermi jej posudkových orgánov a záverom znaleckého posudku znalkyne MUDr. U., ktoré sú odlišné od záverov, uvedených v lekárskom posudku vypracovaného ošetrovateľom MUDr. F. I.. Podkladom pre vydanie rozhodnutia žalovanej bolo v súlade s § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení i vyjadrenie (odborné stanovisko) hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR pre neurológiu prof. MUDr. M., PhD. z 30. júna 2012, ktorý vysvetlí z terminologického hľadiska pojem kvadruplégia resp. poúrazová kvadruplégia ako i klinické príznaky poškodenia zdravia žalobcu, u ktorého bola identifikovaná transverzálna lézia miechy vo výške C6-C7. V takomto prípade v klinickom obraze sú podľa uvedeného stanoviska okrem kvadruplégie vždy prítomné aj poruchy sfinkterov a poruchy sexuálnych funkcií, čo je dané anatomickým usporiadaním nervových dráh v mieche. Prof. MUDr. T. M. jednoznačne uviedol, že každý pacient, ktorý má kvadruplégiu v dôsledku transverálnej lézie miechy vo výške C6-C7, musí mať všetky klinické príznaky poškodenia zdravia, ktoré sa prejavujú u žalobcu. Z vyššie uvedeného znaleckého posudku MUDr. R. U., z kontroly bodového hodnotenia vykonaných posudkovými lekármi prvostupňového správneho orgánu i žalovanej, ako aj z odborného stanoviska hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre neurológiu v znení jeho doplnku z 5. januára 2013, predloženého súdu vyplynulo, že žalovaná na základe riadne zisteného skutkového stavu priznala žalobcovi uplatnený nárok v rozsahu uvedenom v napadnutom rozhodnutí žalovanej, pričom jeho výška bola stanovená v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

K argumentácii žalobcu uvedenej v žalobe týkajúcej sa uvádzania poznámok na konci prílohy k zákonu č. 437/2004 Z.z. (napr. odkaz pod bodom 8), krajský súd uviedol, že poškodenie zdravia uvedené v položkách č. 321, č. 314 a č. 256 (únik moču), sú podľa vykonaného dokazovania vždy prítomné u pacienta, ktorý má kvadruplégiu v dôsledku transverálnej lézie miechy vo výške C6-C7, a preto takáto poznámka naopak nebola v odkazoch potrebná, resp. nevyhnutná.

K návrhu žalobcu, aby bol v konaní ako svedok vypočutý MUDr. R. Q. k okolnosti, že vo svojej praxi sa stretol s kvadruplegikmi, ktorí nemali poruchy sexuálnych funkcií, krajský súd uviedol, že v tomto posudzovanom prípade výpoveď MUDr. R. Q., ktorý ako fyzická osoba nebol v postavení svedka, ani nebol posudzujúcim lekárom, resp. ošetrojúcim lekárom žalobcu, by sa týkala výlučne jeho odbornej činnosti, resp. výkonu lekárskej praxe vo všeobecnosti, ktorá nemá vo vzťahu k preskúmvanej veci právny význam. Z uvedených dôvodov krajský súd navrhnutý dôkaz nevykonával.

Vo včas podanom odvolaní žalobca žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť, a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, keď nevykonával žalobcom navrhnutý dôkaz - výsluch svedka MUDr. R. Q.. Nevykonaním navrhovaného dôkazu podľa názoru žalobcu zasiahol do jeho ústavného práva na spravodlivý proces, lebo napriek tomu, že nedošlo k vysvetleniu a objasneniu namietaných diametrálne odlišných posúdení jeho hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, tento rozpor neodstránil a priklonil sa na stranu žalovanej. Podľa jeho názoru tiež prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil. Namietal, že pokiaľ by mali byť sporné položky hodnotenia žalobcovho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia subsumované v základnom hodnotení kvadruplegie, bol by takýto postup zákonodarcom uvedený v poznámke k jednotlivým položkám, čo však v zákone chýba.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu ako správny potvrdiť, aj keď podľa jej názoru bolo odvolanie podané oneskorene. Z prezentačnej pečiatky krajského súdu na odvolaní vyplýva, že odvolanie bolo podané na krajský súd osobne 15. marca 2013, teda po uplynutí 15-dňovej lehoty. Ďalej uviedla, že svedecká výpoveď MUDr. R. Q. by bola zaujatá, lebo pracuje tiež v Národnom rehabilitačnom centre v Kováčovej, pričom jeho kolegom je aj MUDr. F. I., ktorý vyhotovil sporný Lekársky posudok z 8. apríla 2007. V celom rozsahu sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu uvedenom v napadnutom rozsudku v prípade bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia pri položke č. 307 - kvadruplegia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Podľa § 99 zákona o sociálnom poistení poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu. 60a) Týmto predpisom je zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 7 ods. 3 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.

Podľa § 7 ods. 4 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

Podľa § 7 ods. 6 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia

spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. 8)

Podľa § 10 ods. 1 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

Podľa § 10 ods. 4 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

Podľa § 10 ods. 8 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovenia § 9 ods. 7 a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

Podľa § 9 ods. 8 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

Podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch.

Pred posúdením vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou včasnosti podania odvolania proti rozsudku prvostupňového súdu, lebo nesplnenie tejto podmienky konania namietala žalovaná.

Napadnutý rozsudok krajského súdu bol doručený právnej zástupkyňi žalobcu 27. februára 2013, a preto v zmysle § 204 ods. 1 OSP bolo potrebné odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu podať do 14. marca 2013. Odvolanie bolo podané elektronicky 14. marca 2013 a bolo doplnené písomne 15. marca 2013, teda do troch dní v súlade s § 42 ods. 1 OSP, a preto bolo podané včas.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovanej z 19. júla 2012, číslo 22693-8/2012, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Zvolen z 30. januára 2012, číslo 681-35/2012-ZV vo veci priznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpel 5. apríla 2005, v sume 81 455,90 € (2 453 940 Sk).

Pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné skúmať, či v dôsledku pracovného úrazu bolo správne ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia, konkrétne či žalobcovi mali byť priznané body aj za položky č. 256 (ťažkosti po ťažkých zraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu, napr. fantómové bolesti po amputáciách), č. 321b (strata penisu alebo ťažká deformácia penisu, od 45 do 60 rokov) a č. 314 (nedomykavosť ritných zvieračov podľa rozsahu).

Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku.

Zo spisov vyplýva, že žalobca 29. februára 2008 uplatnil u žalovanej nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na následky pracovného úrazu z 5. apríla 2005. Jeho prílohou bol aj lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia z 11. júna 2007, ktorý vyhotovil MUDr. F. I., lekár FBLR z Národného rehabilitačného centra, Kováčová, ktorý potvrdila MUDr. R. T., primárka, neurologička.

Pobočka žalovanej vo Zvolene listom zo 14. marca 2008 požiadala MUDr. F. I. o prepracovanie

lekárskeho posudku z 11. júna 2007 v súlade s § 10 zákona č. 437/2004 Z.z. a o jeho stornovanie. MUDr. F. I. listom z 2. júna 2008 oznámil MUDr. Y. T., posudkovému lekárovi sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen, že trvá na svojom pôvodnom lekárskom posudku z 11. júna 2007 s tým, že v prípade nesúhlasu žalovanej, je možné dať jeho posudok prehodnotiť súdnemu znalcovi.

Opakovane bola vykonávaná kontrola bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia posudkovými lekármi v zmysle § 153 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom poistení.

MUDr. Y. T., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen vykonal kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu s výsledkom, že po posúdení zdravotného stavu poškodeného na základe spisovej dokumentácie a posúdení bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia z 12. júna 2008 bolo zistené, že: položka č. 307 - poúrazová kvadruplégia 2600 bodov a zvýšenie na dvojnásobok je použitá správne, položka č. 304c - obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice stredne ťažké 300 bodov a zvýšenie o dvojnásobok je použité správne, položka č. 304c - obmedzenie hybnosti hrudnej chrbtice stredne ťažké 300 bodov a zvýšenie na dvojnásobok je použité správne, položka č. 256 - ťažkosti po ťažkom poranení (bolesti, unikanie moču, porucha reči) je použitá nesprávne. Položka č. 256 predstavuje ťažkosti po ťažkých zraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu (napríklad fantómové bolesti po amputáciách). Zdravotný stav posudzovaného bol objektívne zdokumentovaný počas hospitalizácií vo viacerých zdravotných zariadeniach, kde sa po pracovnom úraze liečil, takže o ťažkých zraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu sa nedá hovoriť (unikanie moču bolo zohľadnené v položke č. 307 - poúrazová kvadruplégia, kde je súčasťou klinickej jednotky poškodenia krčnej miechy - kvadruplégie). Položka č. 321 - neschopnosť žiť normálnym pohlavným životom (analógia so stratou penisu do 60 rokov veku) 500 bodov je použitá nesprávne. Ide o položku č. 321b - strata penisu alebo ťažká deformácia penisu od 45 do 60 rokov. Poruchy sexuálnych funkcií, ktoré sú súčasťou klinickej jednotky poškodenia krčnej miechy (kvadruplégie) boli zohľadnené v položke č. 307 - poúrazová kvadruplégia. Bodové hodnotenie 500 bodov a zvýšenie o dvojnásobok bolo použité nesprávne. Položka č. 314 - nedomykavosť ritných zvieračov 900 bodov a zvýšenie o dvojnásobok bola použitá nesprávne, lebo je súčasťou klinickej jednotky poškodenia krčnej miechy (kvadruplégie) a bola zohľadnená v položke č. 307 - poúrazová kvadruplégia. Položka č. 432c - mnohopočetné jazvy po opakovaných operáciách bola použitá správne, bodové hodnotenie 140 bodov bolo použité nesprávne. Bodové hodnotenie položky č. 432c je 70 bodov, po navýšení o dvojnásobok je to spolu 140 bodov. Po zosúladení posudku MUDr. F. I. z 11. júna 2007 so skutočným zdravotným stavom posudzovaného, priznal posudzovanému za sťaženie spoločenského uplatnenia 6540 bodov a nie 9880 bodov.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z 8. augusta 2008, číslo 303-378/2008-2 bola žalobcovi priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2 453 940,- Sk, proti ktorému podal žalobca odvolanie. V odvolacom konaní MUDr. Y. T., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen kontroloval bodové ohodnotenie pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a z jeho posudku z 13. októbra 2008 vyplýva, že po novom zhodnotení zdravotného stavu žalobcu trvá na tom, že celkové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia je 6540 bodov a nie 9880 bodov. Odborný posudok MUDr. F. I. z 11. júna 2007 považoval za nesprávny.

Následne kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu žalobcu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vykonala MUDr. F. Q., posudková lekárka sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne ústredia, so sídlom v Banskej Bystrici, ktorá v posudku z 27. novembra 2008 uviedla, že po posúdení zdravotného stavu poškodeného na základe predloženej spisovej dokumentácie, odborných lekárskych nálezov a posudku bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa prílohy č. 1 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, označila bodové hodnotenie, ktoré vypracoval odborný lekár MUDr. F. I. z Národného rehabilitačného centra za nesprávny. Stotožnila sa so zhodnotením bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré uviedol v lekárskej správe z 12. júna 2008 a z 13. októbra 2008 posudkový lekár sociálneho

poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen, ktorý podrobne zhodnotil jednotlivé položky podľa prílohy č. 1 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a tiež uviedol dôvody, pre ktoré nesúhlasí s posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia vystaveným odborným lekárom. Tieto sú presne uvedené a zhodnotené v celkovom posudku kontroly bodového hodnotenia. Odporučila preto preplatiť 6540 bodov tak, ako to určil posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen a nie 9890 bodov, ako uviedol odborný lekár vo svojom posudku o sťažení spoločenského uplatnenia.

Ďalej bolo vyhotovené stanovisko k posudku o sťažení spoločenského uplatnenia z 12. februára 2009, v ktorom riaditeľka odboru lekárskej posudkovej činnosti MUDr. U. Y., uviedla, že odbor lekárskej posudkovej činnosti, Sociálnej poisťovne, ústredie, opätovne posúdil zdravotné poškodenia žalobcu, vykonal recenziu lekárskej správy a kontroly bodového hodnotenia pracovného úrazu z 12. júna 2008, vypracované posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom v Banskej Bystrici z 27. novembra 2008. Kontrola bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia poškodeného vykonaná posudkovými lekármi žalovanej, pobočky a ústredia, zodpovedá objektívnemu zdravotnému stavu. Položky č. 256, č.321b a č. 314, uvedené v lekárskom posudku MUDr. F. I. z 8. apríla 2007 sú medicínsky neodôvodnené, lebo sú obsiahnuté v zdravotnom poškodení, hodnotenom položkou č. 307.

Následne rozhodnutím z 26. februára 2009, číslo 223-1108/2009 žalovaná potvrdila rozhodnutie pobočky z 8. augusta 2008. Uvedené rozhodnutie žalovanej bolo rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. septembra 2009, č.k. 24 S/12/2009-32 zrušené a vec bola vrátená žalovanej na ďalšie konanie, s tým aby sa vo veci vykonalo znalecké dokazovanie.

MUDr. R. U., súdna znalkyňa v oblasti neurológie, neurologické oddelenie, psychiatrické oddelenie Nemocnice s poliklinikou Bojnice, vo svojom posudku z 21. augusta 2009, č. 4/2008 uviedla, že položky č. 256, č. 321 a č. 314 nemôžu byť uznané, lebo poruchy sexuálnych funkcií, poruchy močenia a stolice, taktiež tvorba dekubitov a pod. sú zahrnuté pod diagnózou: úplné prerušenie miechy, ktoré bolo ohodnotené ako kvadruplégia /t.j. ochrnutie s nemožnosťou akéhokoľvek pohybu všetkých štyroch končatín/. V dôsledku skutočnosti, že hodnotiť v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia jednotlivo - poranenie plexus brachialis obojstranne ťažkého stupňa je ťažké, je vhodné prirovnať to k položke, ktorá bola hodnotená (ochrnutie všetkých končatín s nemožnosťou akéhokoľvek pohybu). Poruchy sexuálnych funkcií nie je možné prirovnávať ku strate penisu alebo k ťažkej deformácii penisu, lebo je hodnotená už v rámci položky č. 307. Ochrnutie ritných zvieračov a poruchy močenia nemožno hodnotiť položkou č. 314, pretože sú ohodnotené v rámci položky č. 307. Položku č. 314 je možné hodnotiť napr. pri bodných, sečných a iných poraneniach v oblasti ritného zvierača s následným únikom stolice i napriek chirurgickému ošetrovaniu. Položka č. 256 - ťažkosti po ťažkých poraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu /napr. fantómové bolesti po amputáciách/ je tiež nesprávne hodnotená. Podľa dostupných zdravotných záznamov nie je zrejmé, či pacient bol liečený aj u psychiatra, či boli zistené psychické ťažkosti. V takom prípade odporučila zvážiť hodnotenie podľa položky 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. V závere uviedla, že vo veci posudku bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcu, Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen, postupovala správne.

Následne posudkový lekár MUDr. R. L. za osobnej účasti právnej zástupkyne žalobcu vyhotovil 3. mája 2010 správu o kontrole bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vo svojej správe uviedol dôvody, pre ktoré je lekársky posudok z 11. júna 2007 nesprávny, pritom vychádzal zo znaleckého posudku z 21. augusta 2009 MUDr. R. U., súdnej znalkyne.

Na podklade uvedeného skutkového stavu pobočka žalovanej rozhodnutím z 31. mája 2010, číslo ZV-76054/2010 priznala žalobcovi nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 81

455,90 €, ktoré bolo po vykonaní ďalšieho dokazovania potvrdené rozhodnutím žalovanej z 18. novembra 2010, číslo 33766-4/2010.

Krajský súd v Banskej Bystrici následne rozsudkom z 28. júna 2011, č.k. 24S/13/2011-43 zrušil uvedené rozhodnutie žalovanej z 18. novembra 2010, číslo 33766-4/2010 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím pobočky žalovanej Zvolen z 31. mája 2010, číslo ZV-76054/2010 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Krajský súd nariadil žalovanej za účelom odstránenia zistených a pretrvávajúcich rozporov ohľadne správnosti spôsobu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia doplniť dokazovanie tak, aby bolo nepochybne preukázané, čo je vo všeobecnosti obsahom pojmu poúrazová kvadruplégia (napr. aj vykonaním dotazu na Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, lekárske kapacity, ústavy a pod.) a až následne po zistení, aké klinické príznaky charakterizujú vo všeobecnosti poúrazovú kvadruplégiu (položka č. 307 Prílohy), aplikovať tieto závery na konkrétnu diagnózu a konkrétne klinické príznaky žalobcu za účelom vykonania bodového ohodnotenia jeho sťaženia spoločenského uplatnenia a opätovne rozhodnúť o uplatnenom nároku žalobcu.

V rámci realizácie rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2011, č.k. 24S/13/2011-43 MUDr. R. L. posudkový lekár sociálneho poistenia, pobočky Zvolen vykonal kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia stanoveného v lekárskom posudku z 11. júna 2007 vypracovanom MUDr. F. I.. V správe zo 16. novembra 2011 uviedol, že zotrúva na posúdení poškodeného, v zmysle znaleckého posudku. V zdôvodnení nesúhlasu s lekárskeým posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia uviedol, že poškodený utrpel pri pracovnom úraze priečne prerušenie miechy s následným úplným ochrnutím dolných končatín a čiastočným ochrnutím horných končatín. V rámci klinickej jednotky vysokého prerušenia miechy, okrem základnej poruchy pohyblivosti všetkých štyroch končatín (kvadruplégie) sú prítomné ďalšie znaky ako strata citlivosti pre všetky druhy kvality od prerušenia miechového segmentu nadol, porucha zvieracov moču a stolice (moč odchádza samovoľne, po určitom naplnení kapacity močového mechúra), stolica odchádza tiež samovoľne, ale môže byť aj nevýbavná - individuálne podľa nácviku poškodeného, z poruchy inervácie sa tvoria kožné defekty - dekubity - preležaniny, rôzne poruchy vegetatívnych funkcií (poruchy srdcového rytmu, potenie zažívacie ťažkosti). Tieto symptómy choroby sa nevyskytujú pri žiadnych iných poruchách alebo ochoreniach, len pri priečnom prerušení miechy. Ide o základné klinické jednotky, ktoré patria do diagnostiky traumatológa a následne do neurologickej starostlivosti. Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia 2600 bodov a zvýšenie na dvojnásobok úplne vystihuje zranenie poškodeného a postup podľa § 10 ods. 4 so zvýšením na dvojnásobok zahŕňa všetky následky tohto poškodenia. Ďalej uviedol, že nie je možné rozdeliť jednu klinickú jednotku (kvadruplégiu) na jednotlivé symptómy choroby (tak ako nie je možné amputáciu končatiny rozdeliť na poškodenie kože, svalov, ciev, nervov a kostí). Na otázku krajského súdu, či všetci kvadruplegici uvedenými poruchami trpia uviedol, že z literárnych údajov vyplýva, že s ohľadom na poruchu miechových štruktúr, takmer všetci (teda zase individuálne, nie paušálne) uvedené príznaky a poruchy majú dokázané. Bodové hodnotenie naďalej považuje za správne určené, v súlade so znaleckým posudkom súdneho znalca z odvetvia neurológie a ďalšie znalecké dokazovanie nie je z hľadiska medicínskeho odôvodnené.

Na podklade uvedených skutočností žalovaná rozhodnutím z 19. júla 2012, číslo 22693-8/2012 potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z 30. januára 2012, číslo 681-35/2012-ZV. Zo spisov, ako aj z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia žalovanej vyplýva, že po podaní odvolania žalovaná požiadala prof. MUDr. T. M., PhD. hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre neurológiu o vysvetlenie pojmu poúrazová kvadruplégia. V liste z 30. júna 2012 uviedol, že z terminologického hľadiska je pojem kvadruplégia jednoznačný a ide o označenie pre úplné ochrnutie všetkých štyroch končatín a tento príznak je prítomný pri určitých definovaných poškodeniach centrálneho nervového systému. Konkrétny klinický obraz závisí od lokalizácie a rozsahu poškodenia podmieňujúceho kvadruplégiu. U poškodeného ako príčina kvadruplégie bola identifikovaná transverzálna lézia miechy vo výške C6-C7 a v takomto prípade v klinickom obraze sú okrem kvadruplégie prítomné vždy aj poruchy sfinkterov a poruchy sexuálnych funkcií. Je to dané

anatomickým usporiadaním nervových dráh v mieche. Na súdom vznesenú otázku možno jednoznačne odpovedať, že každý pacient, ktorý má kvadruplégiu v dôsledku transversálnej lézie miechy vo výške C6-C7 musí mať všetky klinické príznaky poškodenia zdravia, ktoré sa prejavujú u poškodeného. V doplnku z 5. januára 2013 prof. MUDr. T. M., PhD. uviedol, že v prípade úplnej kvadruplegie sú vždy prítomné poruchy sexuálnych funkcií - neschopnosť žiť normálnym pohlavným životom, nedomykavosť ritných zvieračov a porucha močenia. Bolesť a porucha reči nie sú nevyhnutnou súčasťou klinického obrazu kvadruplegika. Ďalej uviedol, že nie je možné, aby pacient s úplnou kvadruplégiou nemal poruchy sexuálnych funkcií, nedomykavosť ritných zvieračova a poruchy močenia. Bolesť a porucha reči nemusia byť prítomné u každého kvadruplegika.

Z uvedeného vyplýva, že vznikli a boli zistené rozpory v bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu vykonanom v lekárskom posudku, vyhotovenom ošetrojúcim lekárom MUDr. F. I. a v bodovom hodnotení vykonanom posudkovými lekármi prvostupňového správneho orgánu i žalovanej pri kontrole bodového hodnotenia

Zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v § 4 ods. 2 stanovuje, že náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a § 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok.

Zo zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia ďalej vyplýva, že ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môže poškodený, alebo ten, čo za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu (zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

V súlade so zákonnou úpravou bol vypracovaný už spomínaný znalecký posudok MUDr. R. U., súdnej znalkyne v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie neurológia z 21. augusta 2009. V jeho závere súdna znalkyňa uviedla, že vo veci posudku bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcu, Sociálna poisťovňa, pobočka Zvolen, postupovala správne.

Závery uvedeného znaleckého posudku MUDr. R. U. podporujú aj následné vyjadrenia prof. MUDr. T. M., PhD. z 30. júna 2012 a z 5. januára 2013, a preto ani odvolací súd nemal dôvod pochybovať o správnosti tohto posudku.

Pokiaľ žalobca namietal, že krajský súd nevykonával navrhovaný výsluch svedka MUDr. R. Q., treba zdôrazniť, že správny súd (v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku) nie je súdom skutkovým. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súdom môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§250i OSP). Súdom rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná (§120 ods. 1 prvej vety OSP). Krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal s tým, prečo nevykonával navrhnutý dôkaz a odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožnil. Navyše, zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia upravuje presný postup v prípade, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku. Tieto sa môžu odstrániť jedine vydaním znaleckého posudku, čo v danom prípade bolo splnené. Znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť v zmysle zákona o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov nestranne. Z uvedených dôvodov výsluch MUDr. R. Q. ako svedka nebol na preskúvanie napadnutého rozhodnutia žalovanej, nevyhnutný.

Žalobca tiež namietal, že z § 10 ods. 1 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa ktorého pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského

uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov nevyplýva, že sa hodnotí klinická jednotka so všetkými sprievodnými znakmi, ale hovorí len o závažnosti poškodenia na zdraví.

K uvedenej námietke treba poznamenať, že z § 9 ods. 8 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ktorý sa v zmysle § 10 ods. 8 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia vzťahuje aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia) vyplýva, že ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje preto závery žalovanej za správne a zodpovedajúce zákonu. Podľa jeho názoru nie je možné rozdeliť jednu klinickú jednotku (kvadruplégiu) na jednotlivé symptómy choroby, keď bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 2600 bodov s jeho zvýšením na dvojnásobok zahŕňa všetky následky tohto poškodenia.

Krajský súd sa tiež dostatočne vysporiadal s námietkou týkajúcou sa poznámok na konci prílohy zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď uviedol, že poškodenie zdravia uvedené v položkách č. 321, č. 314 a č. 256 (únik moču) sú podľa vykonaného dokazovania vždy prítomné u pacienta, ktorý má kvadruplégiu v dôsledku transverzálnej lézie miechy vo výške C6-C7, a preto takáto poznámka nebola v odkazoch potrebná.

Ak by súd prijal právny názor žalobcu o tom, že pokiaľ by mali byť sporné položky hodnotenia jeho odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia subsumované v základnom hodnotení kvadruplégie, bol by takýto postup uvedený v poznámke k jednotlivým položkám, nemalo by ustanovenie § 9 ods. 8 v spojení s § 10 ods. 8 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, žiadny zmysel.

Najvyšší súd sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu, ktorý považoval rozhodnutie žalovanej za zákonné. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalobcu nevyhovel a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanej nárok na náhradu trov konania nevznikol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.